

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЦВЯТА ХРИСТОВА”
с. Г.Дъбник, общ. Д. Дъбник, ул. “Ал. Стамболийски” №16, тел.06512/ 22-78,
e-mail: cdg_gornidabnik@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: **Наталия Динова**

Заповед № 904-38/13.10.2021г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ
ДЕТСКА ГРАДИНА „ЦВЯТА ХРИСТОВА“
С. ГОРНИ ДЪБНИК

Въведение

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и цели превенция на социалното изключване и по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на възможности на всички деца за добър старт в живота.

Преждевременното напускане на образователните институции е комплексно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

1. Причини за преждевременното напускане

Могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- *Икономически причини* - безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от детската градина. В резултат на финансовите и икономически затруднения много родители не осигуряват посещението на децата в образователната институция поради липса на дрехи, обувки и възможност за заплащане на такси.
- *Социални причини* - вързани са с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.
- *Образователни причини* - свързани с негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация.
- *Институционални причини* - като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.
- *Причини, свързани със здравния статус* - рисковете за преждеременно напускане на детската градина са свързани с недостатъчна подготовка на образователната институция за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

2. Дейности

Приоритет за детската градина имат дейностите, свързани с превенцията на ранното напускане. Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждеременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.

Политиките и мерките за превенция са насочени към образованието и грижите от ранна детска възраст.

В ДГ “Цвята Христова“ няма отпаднали от обучението деца от подготовителните групи. Обичайно напусналите подготовителната група деца са поради заминаването на семействата им да живеят в друго населено място или чужбина.

Единични са случаите на допуснати неизвинени отсъствия и то поради недостатъчно отговорно поведение на родителите.

Превенцията за ранното напускане на училище следва да започне още в най-ранната степен на образование - от детската градина.

Позитивната образователна среда във всяка детска градина е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на ДГ, като във формирането ѝ се включват следните дейности:

- Разработване и изпълнение на собствена Програма за превенция.
- Подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за ранното отпадане на децата.
- Разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти по отношение намаляването на отсъствията.
- Развиване на дейности в детската градина за подкрепа на личностното развитие.
- Справяне с възникващите трудности още от най-ранна възраст.
- Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти.
- Развиване на междуинституционални инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на ДГ.

3. Принципи

Водещи принципи при разработване и изпълнение на Програмата за превенция на ранното напускане на училище са:

- *Законсъобразност* - съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.
- *Кохерентност* - осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.
- *Партньорство* - активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от детската градина.
- *Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите* - значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.
- *Приемственост* - осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.
- *Устойчивост на резултатите* - осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.
- *Своевременност* - осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждеременно напускане на децата от подготовителните групи.
- *Отчетност, мониторинг и контрол* - постигане на по-висока степен на ефективност.
- *Иновативност* - създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на децата от подготовителните групи.

4. Цели на програмата:

Обща цел:

Създаване на подкрепяща среда за децата в детската градина.

Подцели:

- Осигуряване на позитивна образователна среда - добър психоклимат, атмосфера на добронамерени взаимоотношения.
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството му за деца от уязвими етнически общности.
- Намаляване на риска от преждевременно напускане на детска градина преди възникването на проблемите.
- Предоставяне на набор от механизми за предпазване на отделните застрашени от отпадане деца.
- Подпомагане на преждевременно напусналите деца отново да се включат в образованието, чрез предлагане на пътища за завършване на подготвителна група в ДГ.

5. Дейности за постигане на целите:

- Повишаване на ангажимента на родителите, засилване на тяхното сътрудничество с учителите.
- Контрол на отсъствията на децата и причините за допускането им.
- Контрол на поведението, с цел недопускане на тормоз и насилие.
- Повишаване квалификацията на учителите за работа с деца в риск.
- Засилване на връзката между учителя и детето и връзката учител - родител, основаваща се на взаимно доверие и уважение.
- Търсене на форми за повишаване на информираността на родителите на напусналите деца отново да се включат в образованието.

6. Мерки за превенция:

- **Осигуряване на позитивна образователна среда** – добър психоклимат, атмосфера на взаимно уважение. Повишаване интереса на децата към живота в детската градина чрез редовно осъществяване на работата в екип, участие в тържества и развлечения. Обсъждане на нравствена проблематика свързана със екологичното, здравното и гражданско образование. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии.
- **Анализиране на резултатите от обучението по отделните образователни направления** спрямо очакваните резултати, резултатите, получени от оценяването на входните и изходните равнища и набелязване на мерки за повишаване на успеваемостта.
- **Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността:** включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина.
- **Организиране на групови и общоградински форми на взаимодействие** като включване в естетизиране на помещенията и двора на детската градина, участие работилница за родители, изработване на изделия за благотворителни базари, отбелязване на традиционни празници и обичаи, подготовка и провеждане на спортни мероприятия; провеждане „Седмица на отворените врати“.
- **Контролиране посещаемостта на децата** чрез ежемесечно отчитане среднодневната посещаемост на децата, своевременно осъществяване на връзка с родителите, за

установяване причините за отсъствие на децата, анализиране средната посещаемост на децата по групи в края на всеки месец.

- **Реализиране на политики за социализиране на децата**, за които българският език не е майчин и за деца в неравностойно положение, за интегрирано обучение на деца със СОП, включително и осигуряване на достъпна архитектурна среда.

За изпълнение на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и детската градина. Всички участници в образователния процес /семейство, детска градина, училище, институции/ трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.